

DEBRECENI UJSÁG

Előfizetés:

Helyben:	Vidéken:
Egy hóra 30 000 K	Egy hóra 36 000 K
Három hóra 90 000 K	Három hóra 108 000 K
Egyes száma köznépp 1200, vasár- és ünnepnap 2000 K	

Feloldó szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéve minden nap

A nemzetgyűlés mai ülése.

Bethlen miniszterelnök beszámolt genfi utjáról.

A tisztviselők fizetés javítása a létszám csökkentéstől függ. — Bethlen a pénz javulását várja. — Nyolcvankét millió aranykorona beruházási kölcsön készen van.

Budapest, június 16.

A nemzetgyűlés mai ülésén szokotlanul nagyszámban jelentek meg a képviselők az ülésteremben. Megjelent Bethlen miniszterelnök is, akit a terembe lépésekor lelkes tapsal üdvözöl a jobboldal.

Felüzenkeltőkor nyitja meg az ülést Huszár Károly alelnök. Bemutatja Csanád és Torontálvármegye törvényhatóságának meghívását Náray Lajos arképének díszközgyűlésen való teleplezésére, majd folytatják a választójogi javaslat részletes tárgyalását.

Az első szakaszhoz Haller József hozzá. A szociáldemokratáknál kifogásolják, hogy a keresztény szociálisták nem vesznek részt a vitában. A maga részéről sokkal helyesebbnek tartja, ha a pártok vezérszónokai fejtik csak ki nézeteiket, mert annak a ringeteg felszólalásnak, amely a szelvé baloldal részéről történik, semmi értelme nincsen. A szakaszt nem fogadja el, mert általánosabb választójogot tart szükségesnek. Javasolja, hogy a férfiak és nők egyenlő elbánásban részesüljenek és a helybenlakás idő tartama 6 hónapra szállíttassék le.

Kéty Anna a szakaszt nem fogadja el, mert szembe helyezkedik a demokrácia követelményeivel. Csatlakozik az előbb benyújtott módosító indítványhoz.

Rakovszky belügyminiszter: Arra a kérdésre hogy van-e az ellenzéknek kitétele arra, hogy a többség az ellenzék által benyújtott módosításokat elfogadja, megállapítja, hogy a bizottságban sem zárkózott el a kormány-párt a helyesnek bizonyult kérdések elfogadásától. A plénumban is hasonló módon fognak tárgyalni, de természetesen konkrét javaslatok ismerete nélkül nem mondhatják meg előre, milyen mértékben honorálják majd a kívánásokat. Az ellenzék 4 elemi helyett az irni olvasni tudás kritériumát követelte. Nagy különbség van az irni és olvasni tudás technikai ismerete és egy bár milyen minimális iskolai képzettség között. Az iskola logikus gondolkodásra is nevel és emellett vallásérköles és hazafias nevelés eszközeit alkalmazva a tanulókat állampolgárság szempontjából megbízhatóvá igyekszik nevelni. Az analabéta kurzusokon sokkal kevesebbet tanulnak, mint az iskolákban. Az autodidaktikára nem lehet hivatkozni, mert a törvényhoz mindig csak általános igazságokat vehet csak figyelembe. Különböző semmi akadály annak, hogy akinek meg van a kellő műveltsége, megfelelő bizonyítványt szerezzen.

Peyer Károly közbeszól: Hitaanból megbukik.

Rakovszky belügyminiszter: Teszék akkor a hittant megtanulni. Természetesen, ha valaki elvileg elzárkó-

zik attól, hogy a hittant megtanulja, ennek vonja le a konzekvenciáját. Kifejti, hogy az elemi iskolai képzettség igazolása sokkal kevesebb önkényeskedésre és visszaélésre ad alkalmat, mint az irni és olvasni tudás igazolása. Kéri a szakasz eredeti szövegében való elfogadását.

A nemzetgyűlés így határoz. Maid Bethlen István grf. miniszterelnök szólal fel:

Tisztelt nemzetgyűlés! Szíves elnézést kérem a nemzetgyűlésnek, hogy a tárgyalás megszakításával olyan tárggyal kívánok foglalkozni, mely nincsen napirenden, nevezetesen azokkal a tárgyalásokkal, amelyeket Genfben folytatunk a népszövetségnél és amelyeknek eredményéről kívánok beszámolni.

Nem fogok ezuttal nyilatkozni azokról a helpolitikai kérdésekről, a melyeket távollétemben felmerültek, tényleg azonban magának azt, hogy ezekről a kérdésekről más alkalommal nyilatkozzak.

Ez év márciusában Genfben folytattunk már tárgyalásokat különböző kérdésekről, amelyek részben eldöntettek, részben függőben maradtak.

Ezeknek a függő kérdéseknek eldöntése végett mentünk Genfbe. Ezek között a kérdések között szerepel első sorban a tisztviselői fizetésének javítása és a beruházások kérdése.

Különösen felhívom a nemzetgyűlés figyelmét azonban azokra a kérdésekre, amelyek a márciusi távollétem után merültek fel, nevezetesen azokra a kedvezőtlen kritikákra, a melyeket Románia és a kisantant államai a költségvetés egyes tételei felett gyakoroltak.

Eltéktintve ezen függőben maradt kérdésekről szükség volt arra, hogy bizonyos kérdéseket elvben eldöntsenek, még mielőtt a költségvetéssel a Ház elé lépünk, mert nyilvánvaló, hogy a költségvetés egyes tételei ezeket az elvi kérdéseket közelről érintik.

Elég ha rámutatok arra, hogy a költségvetésnek természetes fejlődéslen kell lennie és hogy a magyar állam a jövőben kénytelen többet költeni, mint eddig. Olyan kérdések merültek fel, amelyek megoldására várnak és amelyeknek a költségvetésben kifejezésre kell jutniok. A költségvetés kiadásai oldalát nézve a kormánynak megfelelő takarékossgal és az adminisztráció átalakításával arra kell törekednie, hogy a felesleges tételeket a költségvetésből eliminálja. Viszont a bevételi oldalon szerepelt magas tételek ebben a nagasságban fent nem tarthatók. A mikor a pénzügyminiszter a költségvetést be fogja nyújtani, az új bizonyítást fog tenni arról hogy a forgalmi adót leszállítjuk 3 százalékról egyelőre 2 százalékra.

Pikler közbeszól: Ez kevés.

Bethlen: Jól tudom, hogy kevés, sajnos azonban mai pénzügyi helyzetünk csak fokozatos haladást enged meg.

A házhásonrészesedés kulcsát felére kívánjuk leszállítani. Beakarjuk szüntetni a kivételi és bevételi kezelési illetékeket, amelyek a bevételi oldalon néhány millióval szerepeltek s amelyeket azonban a számadfoglalom helyreállta után feltétlenül be kell szüntetni.

Ép így vagyunk a jövedelmi adóval is, amit úgy nem szüntetünk meg amelynek kulcsát azonban kiakarjuk tégitani.

Ezek mind olyan kérdések voltak, amelyeknek elvi eldöntése nélkül a költségvetést összeállítani nem lehetett volna. Ez volt az oka annak, hogy Genfben mentünk, hogy ezeket a nagy fontosságú elvi kérdéseket tárgyaljuk.

Ennek megfelelően feladatunk a következő volt:

Egyfelől, hogy a költségvetés bemutatásával tanubizonyítást tegyünk arról, hogy Magyarország szanálásában foglalt programját nemcsak betartja hanem messzebmenőleg végrehajtja, mert akkor, amikor tulajdonképpen még nem is esedékes, messze elötte járunk annak az időpontnak, amelyben a költségvetés egyensúlyának helyreállítása tervezett.

A szanálási program szerint 1926. július 1-ére terveztük a költségvetés egyensúlyának helyreállítását. Ezzel szemben a költségvetés egyensúlya már is helyre állott. Ez olyan eredmény, amely lyel minden ellenzéki képviselő meg lehet elégedve.

A második feladat a köztisztviselők fizetéselemének kérdését, fontos lépéssel előre vinni.

A harmadik, hogy végre ismét beruházási programmal jöhessünk a nemzetgyűlés elé, amely beruházásokkal azokat a nagy gazdasági bajokat, amelyek az utóbbi időben az egész ország gazdasági strukturájában mutatkoztak, enyhítsük.

Végül az volt a feladata, hogy a kisantant részéről avakorolt kritikáknál szemben a valódi térvállást megállapíthassuk és Magyarországunk megfelelő elégtételt tethessünk. (Leikes ellenzés és tans)

Még egy kérdéssel foglalkoztunk azaz hogy a menekült tisztviselők száma milyen mértékben terhel a magyar költségvetést és milyen mértékben terhel a jövőben abban az esetben ha a szomszéd államokkal megfelelő megállapodásra irni nem volna lehetséges. Március havában a népszövetségről azt a kérést terjesztettük elő, tegyék lehetővé a magyar tisztviselők fizetésének 15 százalékos emelését. A népszövetség akkor ehhez nem járult hozzá csak olyan formában, hogy egy előleget folyósítsunk a tisztviselőknek amely a 15 százalékos fizetéselemelésnek felel meg. A véleges hozzájárulását attól tette függővé hogy egyfelől, ha ez nem okoz deficitet az 1925-26. évi költségvetésbe és ha nem leszünk kénytelenek olyan újabb adókat behozni amelyek az amugy is jól megerhelt államháztartárat túlságosan sújtánák.

További feltétel volt hogy a tisztviselők létszámát csökkentjük és az adminisztráció egyszerűsítésével takarékosabb politikát kövessünk, mint annak idején Nagy-Magyarország.

Bizonyos összehasonlító táblázatokat kért a népszövetség arra vonatkozólag, hogyan viszonylik a magyar tisztviselők fizetése a magán és külföldi államok tisztviselőinek fizetéséhez. A magyar kormány a kitűzött feltételeknek teljes mértékben eleget tett.

A budget amelyet a pénzügyminiszter a napokban terjeszt be, 27 millió aranykorona felesleggel zárult, nem számítva bele a tisztviselők fizetését, de ennek beszámításával is többlettel záródik. A takarékosági bizottság javaslatát elfogadva, a kormány egy újabb további létszámcsoökkentés és az adminisztráció reformjának keresztülvitele esetén még 3000 főnyi létszámcsoökkentés is. A létszámcsoökkentés keresztülvitele nem a B. lista vagy csak részben a B. lista igénybevételével tervezi a kormány, hanem a megüresedett állások be nem töltése után.

A takarékosági bizottság által kidolgozott javaslatok még nem egészen véglegesek. Azoknak kihatását a budgetra még nem lehet mérlegelni de becsles szerint ezen a réven 15 millió aranykoronát takarítunk meg. Ami természet-szerűleg fokozódhat további intézkedés révén.

Ezek alapján azzal a kéréssel fordultunk a népszövetséghez, hogy most már elvi hozzájárulását adja meg ahhoz, hogy a tisztviselők fizetésének emelése keresztülvihessék, még pedig tekintettel a fizetésemeléssel kapcsolatos státuserendezésre.

egy 20 százalékos fizetésemeléshoz való hozzájárulását kértük, amelyből 15 százalék lineáris fizetésemelésre, 5 százalék pedig a státus rendszerre fordíttaték.

Tudvalevő, hogy 1918-ban a forradalmi kormányok úgy össze zavarták a tisztviselő státusát, hogy ma valójában a felsőfizetési osztályokban aránytalanul sok a tisztviselő. A kormány feladata, hogy ebben a tekintetben a normális állapot helyre állíttassék.

A népszövetség hozzájárult a kéréshez. Ennek jelentősége a tisztviselői kar szempontjából sokkal nagyobb, mint azelőtt néhány hónappal és ha összehasonlítjuk, milyen helyzetbe jutnak a tisztviselők ezzel a fizetéssel azzal a helyzettel szemben, amelyben a szanálás megkezdésekor voltak, megállapíthatjuk, hogy a 15 százalékos fizetésemeléssel tulajdonképpen 32 százalékos fizetésemelésnek felel meg.

Azóta ugyanis a magyar pénz értéke 17 százalékkal növekedett, a szorító szám 17 ezerről leszállt 14299-re, ami 17 százalékos javulást jelent. Ennek megfelelőleg az utóbbi hónapok index számai is megfelelő javulást mutatnak, mint 12 százalékos. Ez a jövőben még emelkedni fog.

Ezzel nem tartja a kormány feladát befejezettnek és a népszövetség előtt is rámutattunk arra, hogy a magyar tisztviselői kar jogos igényei kielégítése szempontjából nem 15-20 százalék, hanem legalább 40 százalékos emelés lenne szükséges. Ezt azonban a magyar kormány csak fokozatosan akarja keresztülvinni és ezennel is köteletségének tartja, amint lehetősége nyílik, megfelelő megtakarítás és bevételek révén a magyar tisztviselői kart abba a helyzetbe juttatni, amelybe becsület s munkája révén részlegett.

Felkiáltások: Mi van a nyugdíjasokkal?

Bethlen miniszterelnök: A nyugdíjasok kérdése szorosan összefügg azzal a problémával, amit a népszövetség előtt ezuttal vetettünk fel: milyen mértékben terhel a menekült tisztviselők nyugdíja a magyar budgettel.

A menekültek számát körülbelül 350 ezerre becsüljük. A régi Magyarországon 60 ezer nyugdíjas volt és

ezeknek fele illetve volna mai Csonkamagyarországot. Tehát körülbelül 30 ezer ember. Ezzel szemben **ma 98 ezer nyugdíjas van Magyarországnak, tehát 68 ezer olyan tisztviselőnek fizetünk nyugdíjat, akiknek tulajdonképpen az utódállamok részéről kellene nyugdíjat kapniok.** Sajnos a trianoni szerződés sem tartalmaz semmiféle rendelkezést arra vonatkozólag, hogy az utódállamok az ott szolgálatot teljesítet tisztviselői kar nyugdíját vállalni kötelesek. Ez volt az oka annak, hogy a mai napig nem voltunk képesek velük — Ausztriát kivéve — olyan megegyezést kötni, amely lehetővé tette volna, hogy a teher egyformán osztassék fel az utódállamok és Magyarország között.

Ennek a magyar budgetre való kihatása körülbelül 48 millió aranykoronát jelentett csak többetben. Ez az összköltségvetés körülbelül 10 százaléknak felel meg. Ezért nem lehetett a nyugdíjasok kérését kielégítően rendezni.

Amellett mindig fenyegetett az a veszély is, hogy a főúri elcsatolt területen ezentul is tömegesen jöhetnek be tisztviselők. A népszövetség előtt rámutattunk ennek veszélyére a budget jövőbeli alakulása szempontjából. A népszövetség ebben a kérdésben nem hozott döntést, de maga az a tény, hogy oda fondáltunk lehetővé fogja tenni, hogy új tárgyalásokat lezdiünk a szomszéd államokkal. A cseh-szlovák külügyminiszterrel meg is egyeztünk, hogy ezeket a tárgyalásokat hazatérése után megkezdik és a két másik állammal is tárgyalásokat fogunk indítani a kérdés dőlőre juttatása érdekében.

Ezúttan a beruházások kérdésével foglalkozott a miniszterelnök. Rámutatott arra, hogy milyen okok következtében veszítette el az ország forrás tökéjét. Megemlítette itt a háborút az idegen megszállást, a forradalmakat, a pénz devalválódását, amihez hozzá járul még az is, hogy a múlt évben a magyar kormány is kénytelen volt 700 millió korona erejéig kényszerkölcsön forrásában igénybe venni a magyar tőkét.

Hogy milyen szüksége van a köz gazdasági életnek cselekvő tőkére az is mutatja, hogy különösen a vidéken 30-50 százalékos kamatfizetés sem ritka. Ha azt nézzük, hogy háború előtt mennyit költöttünk beruházásokra, akkor azt látjuk, hogy a mai csonka ország területére körülbelül 70-80 millió arany korona esik. Tizenegy év óta ugyiszólván egyáltalán nem történt beruházás. Ennek megfelelően

a kormány 100 millió aranykoronás beruházási programot dolgozott ki, amelynek keretében megakarja oldani az elintézésre váró kéréseket, gondoskodni kíván az üzemek, a mezőgazdasági és a lecsapoló társaságok szükségleteiről, hóna alá kíván nyulni az építő iparnak, jó karba kívánja hozni az utakat, hidakat stb. Ennek megfelelően azt kérte a népszövetségtől, hogy a beruházási program megvalósítása érdekében első sorban azoknak az összegeknek felét tegye szabaddá amelyeket a deficitek fedezésére költöttek volna a kormány, de amelyekre nem volt szükség. Ez az összeg körülbelül 50 millió aranykoronát tesz ki.

Ezenkívül kérte a kormány, hogy járuljon hozzá a népszövetség ahhoz, hogy a múlt évi költségvetési feleslegeket is teljes összegükben beruházásokra használhassa fel a magyar állam.

A népszövetség hozzájárult ahhoz, hogy az összes feleslegeket és az 1925-26. költségvetési év első felében a népszövetségi kölcsönből 30 millió aranykoronát használjon fel a kormány beruházásokra és amennyiben decemberben a tényleges eredmény azt bizonyítaná, hogy a budget megfelel a várakozásoknak, akkor a népszövetségi kölcsön további összegei is rendelkezésre állnak. Tehát

körülbelül 70 millió aranykorona áll most beruházási célokra rendelkezésre. Ez az összeg azonban a következő félévben, decemberben még más összegekkel fokozható lesz és nincs benne ebben az összegben az a 12 millió aranykorona, amely amúgy is szerepelt már a múlt évi költségvetésben beruházás gyanánt.

Végül megemlékezett a miniszterelnök arról a kedvezőtlen kritikáról, amelyet a kisantant gyakorolt Magyarországot költségvetésével szemben és amely a kisantant bukaresti konferenciáján is kifejezésre jutott. Az egyik vád az volt, hogy Magyarország pazarló költségvetést állít össze. A másik vád pedig az volt, hogy a költségvetésben olyan tételnek szerepelnek amelyek nem a valódi célokra, hanem titkos katonai fegyverkezésekre fordítanak. A kormánynak ezzel szemben kettős feladata volt. Hogy kimutassa ezeknek az állításoknak alaptalanságát és hogy lehetőleg utját vágja annak, hogy a jövőben a népszövetséget Magyarország elleni hasznos és sikeres támadások eszközeinek használják fel. Kifejtette még a népszövetség előtt a magyar kormány álláspontját, amely szerint Magyarország az ellenőrzést bizonyos határokon belül fogadta el, amelyet a II. számú jegyzőkönyv pontosan körülír és amelyeket kizárólag a népszövetség tótanácsa gyakorol. A főbiztos képviselője a tanácsnak és el is mozdítható. A népszövetség főtanácsa direkt ellenőrzést nem gyakorolhat. Ebből az következik, hogy a népszövetség kritika tárgyává lehet mindazokat, amik a főbiztos hatáskörébe tartoznak, azonban minden ezen túlnyomó Magyarország szuverenitását érinti, amelynek tiszteletben tartására pedig az államok kötelezték magukat.

Arra kérte a népszövetséget, — bár ebből precedens nem akar csinálni — szövegezzék fel a főbiztos jelentéstételre, hogy ezáltal az egész világ előtt bebizonyíthassa Magyarország a maga igazát. Ennek megfelelően a főbiztos legjobb tudása szerint nyilatkozzon is a két vádpont. A nyilatkozat tagadó volt, amit minden további nélkül tudomásul vett a népszövetség. Magyarország tehát elégtételt kapott a nagy világ előtt azokkal a kritikákkal szemben amelyeket vele szemben gyakoroltak és erre szüksége is volt az országnak, mert az ország hírneve nagymértékben függ ettől, hogy milyen híreket terjesztenek róla.

A miniszterelnököt beszéde befejeztével a kormánypart lelkesen ünnepelte.

A választójog 2. szakaszánál **Kéthy Anna** a korhatárt úgy a férfakra, mint a nőkre nézve magasnak tartja és annak leszállítását indítványozza. **Propper Sándor** javasolta, hogy a törvénytelen gyermekekkel bíró anyáknak is adjanak választójogot. **Hegymegi Kiss Pál** kéri, hogy a négy elemivel bíró nők is legyenek választók.

Rakovszky Iván belügyminiszter nem fogadja el azt az indítványt, amely úgy szól, hogy a javaslat ne tegyen különbséget törvényes és törvénytelen gyermekek között. Az előadó indítványához **Hegymegi Kiss Pál** stílusos módosításhoz hozzájárul. A nemzetgyűlés ilyen értelemben fogadja el a 2. paragrafust.

A harmadik paragrafushoz **Batiz Gyula**, Győrki Imre és Szakáts Andor szól hozzá.

Az elnök ezután a vitát felbeszárkítja.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz. Javasolja, hogy a legközelebbi ülést holnap délután 10 órakor tartásák a mai napirenddel. A napirenden **Várnay Dániel** azt indítványozza, hogy a holnapi ülésen tüzzék ki Nagy Nagy Vincének parlamenti bizottság kiküldetésére vonatkozó indítványát és az államtanács szervezéséről szóló indítványt.

Bethlen István gróf miniszterelnök szólal fel. **Bupert Pezso** indítványával kapcsolatban, amely úgy szól, hogy tüzzék napirendre azt a bejelentést is, amelyet a genfi tárgyalásokról ma tett a nemzetgyűlésnek. Kéri a Házat, hogy azt az indemnitás tárgyalásával kapcsolatban tegyék meg, ami reméli, néhány nap múlva bekövetkezik.

A parlamenti bizottság kiküldetését nem járulhat hozzá. Nem volna helyes parlamenti prakszis, ha a bíróság elé tartozó ügyeket parlamenti bizottság útján akarnánk elintézni. Ha a nemzetgyűlés azt tapasztalja, hogy a bíróságok nem állanak a helyzet magaslatán, akkor a törvényhozás kötelessége a jogrend helyreállítására alkalmas eszközöket igénybe venni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az illetékes bíróságoktól elvonjanak olyan ügyeket, amelyeket hozzá tartoznak.

Beniczky vallomása kétféle részből áll. Az egyik perfid támadás a kormányzó ellen, a másik pedig a tanácsvallomás, amely azonban semmi újat nem mond. Teljesen helyesli azokat az intézkedéseket, amelyeket dr. Vass József tett és

kijelenti, hogy a magyar kormány a végsőkig el van szánva a leszigorubb eszközök igénybe vételére is, hogy a kormányzó tekintélyét megvélje.

E szavaknál a kormánypart felül és hosszasan tapsolva tüntet a kormányzó személye mellett.

A kormány teljes garanciát vállal a nemzetgyűlés előtt, hogy az, amit mond úgy is fog történni, minden nyomtat, amelyre rávezetik, a végsőkig kivizsgál és a legpáratlanabbul fog minden egyes hatóság eljárni oly irányban, hogy a bűnügyre világosságot derítsenek.

Ennél kevesebbet ígérni nem szabad többet ígérni nem lehet.

Beniczky már egy év óta hirdeti, hogy bizonyos titkok birtokába van. Ezen a szociáldemokraták voltak azok, akik Beniczky felmentését kér-

időpontra várt és ebben van a politika. Rogton intézkedett is és kieszközölte a kormányzó hozzájárulását. — Beniczky úgy licszik, szintén a kelletke, mert nem az ügy valódi és gyors felderítése volt a szándéka, hanem az hogy olyan perbe dobja az ügyet a közvéleménybe, amikor politikai zavart lehet kezdeni.

Ha azok a képviselők, akik azt állítják magukról, hogy erről az ügyről bizonyos titkok birtokában vannak, (Felkiáltások a kormányparton: elő ve!) és nem tesznek vallomást a bíróság előtt, bűnpalástolóká válnak. Rukkoljanak elő ezek az urak a bíróság előtt bizonyítékokkal, mert különben úgy fog eljárni velük szemben mint bűnpalástolókkal.

Ha nem mentette volna fel Beniczkyt a titoktartás alól, azt mondták volna, hogy ő a bűnpalástoló. A kormányzó volt az, aki a kormánytól sürgette a felmentés megadását.

Ha tulajdonon az a nézet, hogy bizonyos ellenforradalmi cselekmények állandó felhagyatásával elfelejtették azokat a cselekményeket, amelyek a forradalom alatt követték el, a legrosszabb módszer a magyar közvélemény előtt ezt a kérdést állandóan felhagyatni. Ez a módszer csak arra jó hogy a magyar közvéleményt, amely utálja ma már a forradalmi cselekményeket, rácsapjon az asztalra és azt mondja: elég volt, ennek a nemzetnek élnie kell és élni akar, ha az urak (a miniszterelnök a szociáldemokraták felé mutat) nem is akarták. (Lelkes és éljenzés és taps)

Az ülés este 8 órakor ért véget.

Heves vármegye Jókai ünnepélye.

A megye hódolata a kormányzó iránt

Eger, június 16. Hevesvármegye törvényhatósági bizottsága ma délután tartott közgyűlésén Jókai Mór emlékét ünnepelte, majd több bizottsági tag indítványára egyhangú lelkesedéssel kimondta, hogy a kormányzó iránt változatlan hűséggel és ragaszkodással viseltetik és

az őt ért támadásokat felháborodással utasítja vissza. Azonkívül Szabolcsvármegyéből érkezett átirattal kapcsolatban elhatározta, hogy a törvényhatóságok június 21-ikén a kormányzó iránti hódolatnyilvánításhoz csatlakoznak.

A szovjet háborúra készül Románia ellen.

Frunze bejelentette a vörös hadseregnek, hogy harcolni kell Bessarabiáért

Varsó, június 16. A bolsevik hadsereg legfőbb parancsnokául Fraunzet neveztek ki. Fraunze meggyőződéssel ellensége Romániának. Kinevezése után

parancsban adta tudtára a vörös hadseregnek, hogy a közel jövőben harcolni kell Bessarabia felszabadításáért.

Az utolsó forradalmi haditanács ülésén elfogadták Frunze terveit a vörös hadsereg áttöréséről, ellátásáról, irányításáról és Fegyészítéséről. Ugyancsak gyökeresen átdolgozták a mozgósítási terveket is.

A hadművelési tervek szerint kaukázusi és ukrán front képződik, amely frontok parancsnokai Gutov, illetve Egorov lesznek.

A szovjet-tervek szerint a vörös hadsereg meglepeésszerű támadást intéz Románia és Bulgária ellen, míg Csehszlovákia, Lengyelország és Finnország, a

balti államok a feltételezés szerint kimondják fegyveres semlegességüket.

A vörös hadsereg parancsnokságának tervei szerint a hadműveleteket nyugaton az örmény hadsereg 8 gyalogos és négy és fél lovas divíziója fogja megoldani.

Hat hónapi börtön kérelméért.

Még 1923 őszén történt, hogy két ittas mérszáros legény Szabó János és Miklósi András a vágóhíd közelében levő kocsmában összeszólalkoztak és verekedés közben Szabó János Miklósi Andrást mellbe szúrta, aki a szúrás következtében csaknem két évig volt beteg.

Tegnap tárgyalta a bíróság az ügyet és Szabó Jánost súlyos testi-sértés büntette miatt 6 hónapi börtönrre ítélte.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttatásért Szabó János pedig enyhítés céljából felebbezett.

Amilyen a kávé, olyan a háziasszony,

mondják sokan és joggal! Jó háziasszony mindig csak hamisítatlan bakóval kínálja vendégeit, mert a bakó kávé a társalgást élénkíti és kedélyes hangulatot teremt.

MEINL GYULA
Debreceni fiók: Piac-uca 59.

Kitűnő férfi fehérneműk Frank Edénél

Másfél milliárd a gyermeknap eredménye.

Budapest, június 16. A gyermeknap végső eredménye egy milliárd 517 millió 394 ezer korona. Ma készült el az országos gyermekvédő liga budapesti gyűjtésének teljes átvizsgálása és leszámolása. A végeredmény több mint másfél milliárd korona.

Június 30-án tárgyalják Lédererné ügyét.

Budapest, június 16. Ma kitűzték a főtárgyalást a rablógyilkos Léderer Gusztávné ügyében. Dank Tivadar tanácsa június 30-án kezeli meg a bűnügy főtárgyalását.

Nagy forróság van Olaszországban.

Róma, június 16. A hőmérséklet emelkedése tovább tart. Rómában ma délben napsütésben a hőmérséklet 46 fok volt. Milánóban 30 fokra emelkedett. Vedencében és Firenzében pedig 29 fokot mutatott a hőmérő.

Elfogták a kerteségek tolvaját.

Hetek óta panaszkodnak a kerti lakosok, hogy egy vakmerő tolvaj fosztogatja a zöldség és virágágyakat a tyukókat. A libakertesek néha egész éjjel őrizték a földjeiket.

A tömeges feljelentésre a rendőrség megindította az erélyes nyomozást és sikerült is elfogni a tettest Molnár Imre 29 éves tiszafüredi születésű kocsis személyében.

Vallomásából kitudt, hogy még a múlt hó közepén Debrecenbe jött. Nem tudott elhelyezkedni és éhség vitte a lopásra. Eleinte tagadt, de később a zsebében maradt bárcákból meglehetően állapítani, hogy nemcsak a debreceni, de az újavárosi piac is árult. Erre bevallotta bűnét.

Eddig 9 lopást ismert be. Az apróbbakat a károsok sem jelentették fel.

Rendesen éjjel előtt lopódzott be a kertbe és a sötétben dézsmálta meg a virág és zöldség ágyakat. Reggel már a piacon árulta azokat.

Eddig a következő lopásokat ismerte be:

Libakertben Vékony Sándor Viola uca 21. ifjú Nagy József Szegfű uca 15., a Sestakertben Dinnyés Gyuláné Komlóssy-út 62. Suta József Komlóssy-út 58. — itt feltörte a baromfiólat és egy hízlalt libát, egy tyukot és a lugásban talált párnát is elvitte. Ifj. Kovács József Szabolcs uca 15. id. Nagy József Honvéd uca 9-e. Zoldon Izsák Széchenyi-út 18. hol 3 tyukot a kasszal együtt vitt el. Szabó Mihály Hortobágy uca 7. sz. lakos kárára elkövetett lopásokat szintén ő követte el.

Molnár Imrét a rendőrség őrizetbe vette, ma átkísérik az ügyészséghez.

141 a Debreceni Ujság **141** telefon-száma

Bethlen beszéde megnyugvást keltett.

A kormány hat hónapos indennitást kér.

Budapest június 16. Bethlen István gróf miniszterelnök mai beszédére megenyhült a politikai feszültség. Az egész Házban úgy kormánypartí, mint a komoly ellenzéki oldalon is osztatlan érdeklődéssel hallgatták a miniszterelnök beszédét, amely igen nagy és mély hatást gyakorolt az egész Házra. A beszéd

után számos képviselővel együtt Apponyi Albert gróf is melegen üdvözölte a miniszterelnököt.

Mint értesülünk, Bud. pénzügyminiszter a jövő hét elején nyújtja be az indennitást és ezzel együtt az 1925—26 évi költségvetést. A kormány hat hónapos felhatalmazást kér.

Új vasutvonalat épít a Máv. Szatmármegyében.

Budapest, jun. 16. A népszövetség által engedélyezett beruhásokon kívül az államvasut is új vasutvonalat épít. Már dolgoznak az új szatmármegyei vasutvonalon, amely Mátészalkát és Fehérgyarmatot köti össze. Az építkezést már tavasszal megkezdték és a Fehérgyarmat—Kocsord közötti vonalrészt rövidesen át

is adhatják a forgalomnak. A Mátészalka, Fehérgyarmat közötti vasutvonal elkészültével a Fehérgyarmat—Gacsaszajtai vasutvonalat összeköti Mátészalkával és ezzel Csonkaszatmármegye északi csücskéje ismét megnyílik a vasutforgalom számára.

Dr. Lendl Adolf, a kiváló természetbuvár a Hortobágyra készül.

Dr. Lendl Adolf a budapesti állatkerti igazgató, kiváló természetkutató, híres utazó még sohasem járt a Hortobágyon.

Most elhatározta, hogy az idén meglátogatja a nagy pusztát. Felkérte ezért dr. Hegyemi Kiss Pál nemzetgyűlési képviselőt, hogy járjon el ez ügyben.

Egyszerűen felkérte dr. Hadházy Zsigmond főispánt, hogy tegye lehetővé a Hortobágy pusztá minél

tízesebb meglátogatását. Ezenkívül Hegyemi Kiss Pál utján felkéri dr. Ecsedi István tanárt is, hogy útjában kalauzolja és részletes magyarázatokkal lássa el.

Lendl Adolf itt tartózkodása mindenesetre nagyon hasznos fog lenni. Ez a kiváló tudós és sok világot látott ember talán egy pár tanácsal tud szolgálni a nagy pusztá életére.

Egy fővárosi előkelő bankár feleségét csalás miatt őrizetbe vették.

Nagyszabású bűnügyben nyomoz napok óta a fővárosi rendőrség Rónay Nándor belvárosi pénzközvetítő felesége ellen két feljelentés is érkezett az irányban, hogy a reábizott összegeket elsikkasztotta.

Rónaynének nagyon jó ingatlan közvetítő irodája volt. Rendkívül kiterjedt ismeretisége folytán igen előkelő üzletfelekre tett szert. Legutóbb az egyik budapesti részvénytársaságnak igen jó ajánlatot tett. Miután az ajánlatok a bank által jól ismert előkelő nevekre is voltak a bank közel két milliárd koronát folyósított neki.

Amidőn azonban az üzlet lebonyolítása folyton késett az aláíróknak megmutatták a kötvényt — ezek nem ismerték el aláírásukat. A csalás kitudódott és Rónay Nándornét titkárijával őrizet alá vették.

Több napos kihallgatás után végre Leismerő vallomást tett. Ő hamisította az okmányokat, hogy költséges életmódját folytathassa. Kihallgatását folytatják, lakását zár alá vették.

Szívet lötte magát a felesége koporsójánál.

Budapest, június 16. Ma délután a Farkasréti temető halottas házából temették volna Majthény Gyula százados feleségét. A temetésen megjelent az lehunyt fiatal asszony férje is, aki mielőtt a temetési szertartás megkezdődött volna, előrántotta revolverét és szívenlőtte magát.

Ujdonságok.

Felhívás. A földművelésügyi m. kir. minisztériumnak 38.000—924. számú rendelete szerint f. évi július hó 1-ig bejelentendő lévén, hogy mennvi a városban az aratási és cséplési munka nélkül maradt mezőgazdasági munkások száma. **Felhívtnak az érdekeltek,** hogy a végből a hatósági munkaközvetítő hivatalnál (Széchenyi u. 3.) f. hó 20-áig jelentkezzenek.

A református leányképzőiskola, tanítónőképzőintézet és polgári leányiskola 1925. évi június 18-án délelőtt 10 órakor, a Kossuth utcai templomban tartja közös évzáró ünnepét. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Fennálló ének XC. zsoltár 1. vers. 2. 236. dics. 2. verse (régí). Uj zs. 278. dics. 2. v. 3. Imádkozik Szele Miklós leányképzőiskolai vallásánár. 4. Beethoven: „Isten dicsősége“, éneklí a tanítónőképzőintézet énekkara. 5. Koncz Aurélné közös tanárkari elnök évzáró beszéde. 6. Scott „Felfelé, égfelé“, éneklí a leányképzőiskola énekkara. 7. 179. dicséret 10. verse (régí). Uj zs. 245. dics. 10. v.

Halálozás. Mélységes fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejt-hetetlen jó fiunk, testvérünk, unokám unokaöcsénk, unokatestvérem s kedves rokonunk **Papp Sándor Ferenc,** ifju életének 25 ik évében folyó hó 15-én, délután 3 órakor hosszas, de különösen 8 hónapi súlyos szenvedés és a betegek szentsége ajtatos felvétele után visszaadta jószágos **lelkét** Teremtőjének. Drága kedvesünk földi részeit folyó hó 17-én, szerdán, délután 5 órakor fogjuk **Homokkerti, Oláh Károly-utca 33. számú házunktól** a gör. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a **Váradi-utcai** temetőben végső nyugalomra helyezni. Debrecen. 1925. jun. 16. Az örök világosság fényeskedjék neki! Bánatos szülei: Papp Mihály és neje Duczai Ilona. Testvérei: VIII. Rózi, Miska, Miklós, és Margit. Nagy bátyja és néneje: Nagyházi Bálint nejevel. Unokatestvére: ifj. Nagyházi Bálint. Jó szomszédok, közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó temetk. int. rendezi.

Baleset a Veréb-féle gyárban. Súlyos, de nem életveszélyes **baleset** történt a Veréb Lajos **timármester** Lörngyárában. Haja János kazánmunkás a gép **kazánjának a tetején** dolgozott, miközben vagy félrelépett, vagy megszédült, de oly szerencsétlenül zuhant le onnan a **balsarkára,** hogy sarokcsonttörést szenvedett. A sérülés rendkívül fájdalmas és gyógyulása hosszantartó de nem veszélyes. A sérült munkást **homokkerti,** Lónyai-utca 37. szám alatti lakására szállították az első segélynyújtás után kihallgatásakor nem okolt senkit a balesetért mert azt saját vigyázatlansága okozta.

Béke-árban tisztít, fest
férfi, női, tavaszi és nyári ruhát, inget, gallért, és kiegészítőket
WACHA
SIMONFFY-U. 55.

HOTEL ASTORIA KOSSUTH LAJOS-UTCA Szobák tütéssel napi 60,000 koronától.	HOTEL PALACE RÁKÓCZI-UT Szobák napi 50,000 K-tól.
A főváros két legmodernebb szállodájában.	

Halálos szerencsétlenség egy fűrésztelepen.

A debreceni Miklós uccai fűrésztelepen még tavaly tavaszon súlyos szerencsétlenség történt. A gőzfűrész talápad és védősiak nélkül járt és egy darab fát úgy a Tar Ferenc gépész gyomrának vágott, hogy az hashárva gyuladást és szívbénulást kapott és 4 hét múlva belehalt cebesülésébe.

A tulajdonosok ellen gondatlanságból okozott emberülés címen indult meg az eljárás. Már két ízben volt főtárgyalás a debreceni törvényszéken, de ítéletre nem került a sor, mert ki kellett a bizonyítást egészíteni.

A tegnapi tárgyaláson a törvényszék elfogadta azt a megoldást, hogy ma délután 4 órakor Sztankay Béla fémipariszkolai igazgató közbejöttével helyszíni szemlét fognak tartani a fűrésztelepen.

Az evang. iskola vizsgálatának sorrendje: 17-én, szerdán d. e. 11 órakor hálaadó istentisztelet, 18-án, d. e. 9 órától a IV. oszt. vizsgája. — 18-án d. u. 4 órától az I. oszt. vizsgája. 19-én d. e. 9 órától a II—III. oszt. vizsgája. A vizsgák a templomban tartatnak. A fiú- és leánykézimunkák ideje alatt az I. oszt. teremben megtekinthetők. Beiratás július 1—3. napjain.

Gyászjelentés. Szomorodott szívvel tudatjuk, hogy drága anyánk, nagyanyánk, testvéreim és rokonunk **ö. v. Rankay Györgyné Piros Leontina** életek 69-ik évében június hó 16-án, csendesesen elhunyt. A meghaldogult tetemeit f. hó 18-án, csütörtökön délután 4 órakor foguk róm. kath. gyászszertartás szerint a Bocskai-tér 12. sz. házából a Szent Anna-utcai temetőben, sírholiba nyugalomra tételni. — Lelki üdvéért az engesztelő szentmise áldozatot az egek Urának folyó hó 19-én, reggel 8 órakor mutatják be a róm. kath. templomban. Emlékét szívünkben őrizzük. Gyermekai: Gyula feleségével, Géza Unokái: Manczi Illy, Lajos, Ernő Testvére: ö. v. Fűvesy Bertalanné. Vele: Fűvesy Lajos feleségével Eismann Margittal. Menye: ö. v. Rankay Györgyné Schorr Jolán. Unokahugai: Eismann Gizella, ö. v. Balázs Györgyné. Elhalt fiórének gyermekei: Piros Béla, Ilonka, Géza. Sógornője: ö. v. Tóth Ferencné. Elhalt sógora gyermekei: Rankay Béla, Jenő, Ilona férjével Király Károlylyal. A temetést Gebauer K. temetk. int. Kossuth-utca 2. városháza rendezi.

Lesett a fáról. Kint a Neólasz-telepen végzetes baleset történt tegnap. Egy kis iskolás fiúcska, Moskovics Béla valami nagyobb fát mászott meg, közben vékony golyra lépett, amely letört alatta és ő a földre zuhant. A szerencsétlen kis fiú balába eltört, a mentők kivitték a sebeszeti klinikára.

Tűzkészlet. Öngyújtó- és réz-tűz-alkalmazás. Binkovits Béla öngyújtó vállalat. Új utca 14—15. Telefon 84.

Poloskát,
svábhogarat pusztít felelősséggel,
irt vidéken is
RÁTHONYI
m. kir. szab. és hatóságilag engedélyezett fő
regisztró Debreczen, Eötvös-utca 118.

Kettős futballmérkőzés a nagyerdei sporttéren.

Régen nem látott sport attrakcióban lesz rész: vasárnap a debreceni sportpublikumnak. Kettős futballmérkőzés kerül lejátszásra a DTE nagyerdei sporttéren, amelyek magukban is szép sportot nyújtottak volna. A DTE folytatja küzdelmét a Corinthian vándordíjjáért és ezúttal Budapest székesfőváros csapatával a BSE-vel kerül össze. A BSE csapata a hajdani ETC vezér Malankó Mihály vezetése alatt áll tekintélyes játékerőt képvisel. A DTE-nek mindenestre legjobb formáját kell kiállítania, ha győznie akar. A DTE minden esetre ambiciós-

nálja a győzelmet és a legjobb csapatval áll ki, mert mint a mérkőzés győztese a szegedi AK-kal kerül össze. A vasárnap másik attrakciója a DKASE szolnoki Máv. sportegylet mérkőzése lesz.

A szolnoki csapat egyike a közép magyarországi kerület legjobb csapatának. A DKASE-val való találkozás a elsőrangú sportot ígért. — mert a DKASE a tavasszal koleszális van és így kemény küzdelmet fog vívni a jó képességű szolnoki csapattal. A két mérkőzés a DTE nagyerdei sporttéren lesz.

Lakodalmi tánc közben hasbalötte magát egy edelényi pénzügyőr.

Szégylette, hogy felebbvalója szolgálattételre elszállította a m...-ból.

Miskolc, június 16. Hétfőn délután megrendítő tragédia játszódott le Edelény községben. Marosi Gyula pénzügyi fővigyázó az ottani pénzügyőri laktanyában hasbalötte magát. A laktanyaépület mellett éppen egy lakodalmi táncot roptak jövedelien a táncot, amikor

a cigányok muzsikájába bele-dördült a revolverlövés zaja.

Az öngyilkosság oka az volt, hogy Marosihoz, aki ugyancsak ott táncolt a társaságban, pénzügyőrt küldönc jött azzal az üzenettel, hogy azonnal vegye át a szolgálattételt. Az üzenetre Marosi halálsápadt lett, majd így kiáltott:

— Utoljára hallgattam életemben

a cigányzenét, nem bírom tovább szolgálni.

Ezzel kiment a lakodalmi szobából, átment a pénzügyőri laktanyába, ahonnan tíz perc múlva a vidám táncoló hangos dörrenést, majd fakkiáltást halottak:

Marosi Gyula a pénzügyőri szakasz helyiségében hasbalötte magát.

A nyomában előhívott mentők életveszélyes sérülésével a miskolci Erzsébet-kórházba szállították a szerencsétlen pénzügyőrt, aki azért lett öngyilkos, mert szégylette, hogy a lakodalmi társaságból nyilvánosan kiváta ki felebbvalója szolgálattételére.

Jön Serbier kisasszony byenelete.

Ifjúsági Vörös-kereszt ünnepély

Az utóbbi napokban egyik ifj. v. k. ünnepély a másikat érte, különösen a ref. elemi iskolákban, ahol pedig csak nem régen alakultak meg ezek a kis v. k. csoportok. Az előbbiekhez hasonló, lélekemelő ünnepély zajlott le f. hó 13. és 14-én d. u. a Rákóczi uccai ref. elemi iskolában, ahol nagyszámmal összegyűlt közönség közt megjelent Rickl Antal helyi megbízott, a debr. és hajdúmegyei ifj. v. k. csoportok közp. vezetője is. Szébbnél-szebb szavak, énekszámok és jelenetek képezték a jól összeállított műsort, amelyek a hazaszeretethez és emberbaráti szeretetnek ügyét szolgálták. A legnagyobb elismerés és dícséret illeti az iskola vezetését a pompásan sikerült ünnepély rendezéséért.

Jön Serbier kisasszony byenelete.

A DKASE csütörtökön este 8 órakor labdarugó szakosztályi ülést tart.

Terjed a kínai forradalom

London, június 16. Kantoni jelentés szerint a legutóbbi napok harcaiban a kantoniak veszésege mintegy 700 halott. A kantoni csapatok elfoglalták Kanton városát. A joaniták nagy mérsárlást rendeztek a városban, amelynek az angol tengerészek vetettek véget.

A tanítóképző intézet rajzkiállítása. A debreceni református tanítóképző intézet növendékei egész évi rajzaikból egy szép kiállítást rendeztek a kollégium rajztermében. A kiállításon igen sok jól sikerült rajz, vízfestmény, magyaros szép motívumoknak tervszerű kidolgozása jellemző a kiállítást. Egy pár önálló tervezés, jól sikerült részlet képezi az anyagot. Nagyon tanulságos, hogy az iskolából kilépő növendékek a rajz tanítás népszerűsítését már az iskolában feldolgozzák és füzetbe gyűjtve kiviszik magukkal és tanító körökben sikeresen használják fel. A szép és tanulságos rajzkiállítás G. Szabó Kálmán fiatal ambiciózus rajztanár buzgóságát bizonyítja.

Jön Serbier kisasszony byenelete.

Gyilkosság félreértésből.

Halálos végű verekedés játszódott le tegnap délután az egyik békéscsabai földbírtokos tanyáján. Múscs Illés és Vince Gábor bérések feleségei valamin összeszólkóztak és hajba kaptak egymással. Vince Gábor szét akarta választani a verekedő asszonyokat, de ebben a pillanatban megjelnt a helyszínen Múscs Illés, aki félremagyarázta Vincze szándékát, a kezében levő kapával egy hatalmas ütést márt a szerencsétlen bérés fejére, hogy agyveleje kibuggvart és hadokolva terült el a földön. A sültosan sebesült bérés kórházba szállítása után kiszervezett. A gyilkost a csendőrök elfogták és beszállították a gyulai ügyészség fogházába.

Ruhát a fogházakból szabadulónak. Használt felső és alsó ruhákat és cipőket adjuk a fogházakból szabaduló ruhátlan embertársainknak. Így könnyebben jutnak munkához és megóvjuk őket az újabb lezüléstől. Mindne szeretet adomány névvel és lakáscímekkel ellátva a Kossuth utca 33. sz. alá küldendő. Az adományokat hírlapilag nyugtazzuk.

A hősi halált halt magyar színészek emlékének megörökítése. Az Országos Színészegyesület a napokban kérelmet intézett Debrecen város tanácsához, amelyben elmonja, hogy a magyar színészek közül igen sokan hősi halált haltak a világháborúban. Ezeknek az emléket az Országos Színészegyesület emlékművel óhajtja megrökönteni s a terv megvalósítása céljából a magyar társadalomhoz fordul anyagi támogatásért. A tanács ma foglalkozott ezzel a kérelemmel, de tekintettel arra, hogy a város kedvezőtlen helyzetben van s még Debreczenben sincsen meg a hősök emléke, a kérelmet nem tudta teljesíteni.

Nagy szenzáció

6 drb. levelezőlap, egy művészi fénykép nagytárral együtt
100 ezer korona.
TAKÁCS műtermében,
Ozapó-utca 16. szám.

Órlási árosés!
Zegdes János szabónál,
Péterfia-utca 42. sz.
Részletfizetés mellett is!
Téli kabát fordítás
390.000 korona.

Festéket,
padlólakot, brunolint, terpentint, ffniszt, zománclakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat:
STERN
festéküzletében Piac ucca 10.
„Bika” szállodával szemben

Színház.

Uferiniék nem lépnek fel a Vigszínház mozgóban.

Nyilatkozat.

A világhírű Uferini illuzionista csoport Debrecenbe érkezése kapcsán olyan hírek kerültek forgalomba — sőt láttak napvilágot plakátokon és rópcédulákon, hogy Uferiniék az egyik helybéli mozgóban is fellépnek a Csokonai színházbeli szereplésük után. Mint a csoport igazgatója kijelentem a nyilvánosság előtt, hogy Uferini csupán a Csokonai színházban lép fel s vendégszerrelése után a társulattal együtt Szegedre utazik el. Mozgó színházban már csak azért sem léphet fel, mert díszletei, technikai berendezései és művészi produkciói csak komoly, nagy színpadokon érvényesülnek.

Debrecen, 1925. június 16.

Darányi Ernő,

az Uferini társaság igazgatója.

Előttünk:

Müller Mátyás, Thury Levente.

Uferini társulatával ma szerdán kezdi meg vendégszerelését csodás mutatványával.

Uferini fogalom a csodák terén is.

Az egész világ elismerte már, hogy Uferini és társulatához hasonló ember még eddig nem produkált. — Hozzájárul a megfoghatatlan mutatványokhoz a könnyedség és elegancia, amelyekkel a csodával határos produktiókat bemutatja. Úgy hogy méltán szolgál a bűbájos jelzőre, melyvel mindenütt kitüntették.

Uferini és társulata szédületes búvészelőadásai szerdán, csütörtökön, pénteken és szombatan este 8 órakor kezdődnek. Vasárnap két előadást tart a mester és pedig délután fél 4 és este 8 órakor.

Előre váltsa meg jegyét az Uferini előadásokra ha ezt a csodát látni akarja.

MOZGÓ SZÍNHÁZAK:

VIGSZÍNHÁZ: Mindenki könyve, mindenki filmje. „A Biblia” mind a két rész egy előadásban. 3 óras előadások.

URANIA: Fox világ attrakció. Barbara La Marr és John Gilberte parádés szereplésével „Arab szerelem” afrikai kaland 5 felvonásban nagy kísérő műsorral.

METEORBAN: Csütörtökön „A gyzedelmes asszony” és „Szólik a nőm” 2 sláger egyszerre! Előadások 7 órától. — Csak felnőtteknek!

Sanyha volt a debreceni baromvásár.

A tegnapi debreceni baromvásár sanyha volt. A jószágot hajtják a vásárra, így a kínálat növekedik, a kereslet nem emelkedik, az árak gyengéek.

A lóvásárban a felhajtás közepes, a kereslet kicsi volt. Jó minőségű ló ára 4 milliónál kezdődött, közepes minőségű 3—4 millió koronán mozogott, míg a silányt 400.000 koronáért lehetett venni.

A szarvasmarha vásáron nagy volt a felhajtás, a kereslet itt is közepes volt. Az árak így alakultak: Szopósborsjű 10—14.000 korona különként, elősúlyban, vágómarha 7—10.000 korona, jármos ökor párja 8—12 millió, fejős tehén darabja 3—8 millió korona.

Borzalmas öngyilkosság a Lánchidon.

Felakadt a hid pillérjén.

Budapest, június 16. Mára virradó éjszakán fél 3 órakor különös felfedezésre bukkant Budáról-Pestre jövet egy társaság. A hid első pillérjére borúlva egy férfit pillantottak meg már jókora távolságból, oda-siettek, mert azt hitték, hogy életlent az illető és éppen a Dunába akarja vetni magát. A pillérhez érve látták, hogy a 34 év körüli férfi már halott.

A hid karfájára volt borúlva, halántékából vér szivárgott, zsebei tele voltak rakva kövel.

Úgy látszik, átlőtt halántékkal a Dunába akarta vetni magát.

és a kövekre azért volt szükség,

hogy lehúzzák holttestét a víz fenekére.

A társaság rendőrt hívott, majd a főkapitányságról rendőri bizottság ment ki a helyszínre. A rendőrorvos megállapította, hogy a halál 20—30 perccel azelőtt áthatott be. A hídön ebben a késő éjszakai órában kevesen járnak és így nem fedezték fel előbb az öngyilkos embert. Kabátja belső zsebében

ifj. Sándor István névre a Kecskeméti Atlétikai Clubtól kiállított igazolványt találtak.

A holttestet a bonctani intézetbe szállították és megindult a nyomozás az öngyilkos ember agnoszkálása iránt.

Egy öreg házaspár öngyilkossága.

A nő meghalt.

A budai Duna-parton levő Fiume-szálló egyik szobájában ma délután félhárom órakor kettős öngyilkosságot fedeztek fel. Az elmúlt éjszaka megszállt a budai vendéglőadóban egy öreg házaspár. A bejelentőlapra Zalai István és felesége nevét írták. Minthogy ma délutánig nem hagyták el szobájukat és az ajtót zárva találták, rájuk törték.

A házaspárt eszméletlen állapotban találták a földön. Azonnal értesítették a mentőket, akik megérkezésük után megállapították, hogy a 70 éves asszony meghalt, a 74 éves férfi él, állapota pedig súlyos. Megállapították, hogy arzénmérgezés történt és hogy közös elhatározással akartak megválni az élettől. A bejelentőlapon Zalai mint magánzó szerepel.

Előadás a forgalmi adó általánosan való lánnyban való lerovásáról és a forgalmi adó reformjáról.

A vasárnapi hivatalos lap mellékleteként jelent meg a pénzügyminisztérium régen várt rendelete, amely a forgalmi adó általánosan való lerovást egységesen szabályozza.

Minthogy a rendeletben a kisiparosokra nézve rendkívül fontos rendelkezések vannak, amelyekkel az ipartestület elnöksége az iparosokat megismertetni kívánja, folyó hó 19-én, pénteken este fél 7 órakor az Ipartestület nagytermében, az Ipartestület elnökségének felkérésére dr. Diczig Alajos kamarai s. titkár a forgalmi adó általánosítás új rendjéről, a forgalmi adó reformjáról előadást fog tartani.

Erre az előadásra felhívjuk az ipartestület elnöksége tagjainak figyelmét s kéri őket, hogy saját okulásuk érdekében is az előadás meghallgatására mentől számosabban jelenjenek meg.

Tekintettel arra, hogy a forgalmi adó reformja a kereskedőket is érdekli és az általánosítás új rendje a kereskedőkre is bizonyos mértékben kiterjed, az Ipartestület elnöksége szívesen látja vendégül a kereskedő urakat is.

Üzletek, kereskedelmi- és iparvállalatok, uradalmak könyvvezetését (óráknyelvést), restanciák feldolgozását, üzleti könyvek felfektetését, mérleg készítését, revizori teendőket — előnyös áron vállalok.

Könyvelni tanítok. — Leveleket: „Könyvvitel” jellegre a kiadóhivatal továbbít.

A mai tőzsde.

Ai korona 72.55.

A tegnapi lanvha irányzat ma még nagyobb mértékben felváltódott és a piacra kerülő áru már nyitáskor a tegnapi nívó alá nyomták az árfolyamokat. Később külföldi gyengébb hírekre további lemorzsolódás állott be, főleg vezető értékekben. A kulcsban 5 százalékos volt az általános áresés. A Ganz papírok 6 százalékkal mentek vissza. A cukorpapírok 4—6 százalékkal olcsóbbodtak. Bányapiacra egyes értékek 9 százalékos terjedő áreszeséget szenvedtek. Szófia 375. Bukarest 240. Prága 1527 és fél. Varsó 99 és egyenlővel. Budapest 72.55. Belgrád 897 és fél.

Zürichi zárlat: Páris 2462 és fél. London 2504. New York 515 és fél. Brüsszel 2430. Milánó, 19099. Hollandia 207. Berlin 122 és ötvenel. Szófia 375. Bukarest 240. Prága 1527 és fél. Varsó 99 és egyenlővel. Budapest 72.55. Belgrád 897 és fél.

Ferencvárosi sertes: Nyíltvásári maradvány 1391. érkezett 187. eladva 143. Árak: konyvú 18. nehéz 19—20.000. — Zártvásáron nem fejlődött ki üzlet.

Terménytőzsde zárlat: A mai termény tőzsdén az irányzat kissé lanvhabb volt. A buza és tengeri egy árnyalattal, rozs nagyobb mértékben olcsóbbodtak. Tengeriben igen élénk forgalom alakult ki. A többi cikkeket közül csak búzában volt élénkség.

Hivatalos árak: Buza 76-os tiszavidéki 522 és fél, 525. egvéb 520—522 és fél. 77-es tiszavidéki 527 és fél, 530. egvéb 525—527 és fél. 78-as tiszavidéki 532—535. egvéb 530—532 és fél. rozs 405—510 tak. árpa 320—330. sóvárna 380—420. köles 285—295. zab 450—470. tengeri 302 és fél, 307 és fél. korna 235—240.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizárfolyamokról: Angol font 34400—34700. cseh korona 2096—2118. dinár 1237—1248. dollár 5 dollárosnál nagyobb 70450—71230. kisebb 70350—71220. francia frank 3375—3390. hollandi forint 28210—28496. lei 328—330. leva 510—518. lira 2734—2762. márka 16675—16839. osztrák shilling 9990—10050. dán korona 13260—13400. svájci frank 13780—13864. belga frank 3297—3329. norvég korona 11780—11950. svéd korona 18760—18928. zloty 13470—13624. Amsterdam 28510—13684. Belgrad 1247—1255. Berlin 16875—16970. Bukarest 326—328. Brüsszel 3327—3349. Kopenhága 13460—13540. Osló 11980—12050. London 345000—347000. Milánó 2744—2762. New York 70950—71380. Páris 3375—3389. Prága 2106—2118. Szófia 515—519. Stockholm 19010—19128. Varsó 13570—13654. Bécs 9990—10050. Zürich 137880—13864.

A Magyar Nemzeti Bank közli az autorizált cégekkel hogy dinár lei, lira, francia frank belga frank kifizetés, va-

laminat bankiegy csak a mai clearingre érvényes. Leht az ezektől felajánlásra kerülő tételeket csak folyó hó 17-én délelben megállapított árfolyamon való elszámolás veszt át.

Részleges szűnetelés a villamos áram szolgáltatásban.

Ertesítjük villamosáram fogyasztó közönségünket, hogy a hálózatunkon eszközöndő munkálatok miatt a következő helyeken és időben:

F. hó 17-én szerdán reggel 6—7 és d. u. 3—4-ig Ispotály, Késes, Salétrom uccákon, Déli-soron és Vargakertben, reggel 6-tól d. u. 4 óráig a Szoboszlói-úton.

F. hó 18-án, csütörtökön reggel 6 órától délután 4 óráig a Széchenyi-úton, Széchenyikert, Tisztviselőtelepen, Kishegyves-úton és a Hatvan uccai kertben és ezek környékén nem lesz áramszolgáltatás.

VIII. Vállalat.

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?

Hatvan u. 1., ref. püspöki bérpálya, az udvarban.

Telefon 11-99.

Telefon 11-99.

Részletfizetésre is adunk mindenféle árut Az Underwood-írógépek Debrecenben kizárólag itt rendelhetők meg. részletfizetésre is.

Nem csak Debrecen, hanem a vidék egész közönsége ismeri már az Ingóságközvetítőt. Tudja nagyon jól, hogy itt egy helyen beszerezhet mindent és pedig a legolcsóbb áron.

Paratlan alkalmi vétel: teljes borbélyműhelyberendezés, 3x4 m. gyöngvörösmirna ebédliőszöveg, hádotetés korsmai pult, teljes fűszerüzletberendezés, hat darab ebédliőszék, antik vitrinek, komótok, porcellánok, egy lóra való loaszermű, egy nagyobb komplett ablakok szettelakkal, priocs és igazonyvergek, ágy elő való gyapjú szőnyegek, könyvtárak részére könyvek, nagyon szép virágcsoprtartók, fényképezőgépek, tenniszrakettek, ebédliő és hálóba való villanylúszterek, petróleum lámpák, kerti virágkosarak, cimbalnok, gitárok, hezedük és mindenféle ingóságok.

Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: nagyon szép gyermekkoscskát, gyermekágyakat, sodrony ágybetéteket, kerti fűző kosarakat, összecukukható vaságyakat, mindenféle székeket, ebédliőkonyha-, szabóasztalokat, cukrászdába, kávéházakba való márványlapos asztalokat, egész és félhálókat, egyes butordarabokat, divánokat, gramofonokat, művészi festményeket, szentképeket, férfi és női ruhákat, férfi ruhaszöveget, fűzőnyöket, futószőnyeget, manórlókat, Sanitas szobagőzfűzőket, gyermekjátékokat, stélzákat, tükröket, órákat, mosdókat, Schöber-ágyakat és mindenféle ingóságokat.

Keresünk megvételre: férfi ruhákat, szakketteket, télikabátokat, varrógepeket, rézgyakot, hencseröket, előszobafőleket, íróasztalokat, szőnyeget, gyermekkrónyöket, magános butordarabokat, egész hálókat, ebédliőket, uriszobákat és mindenféle ingóságokat.

Ha bármit venni vagy eladni akar, mindenekelőtt jöjjen el az Ingóságközvetítőbe! Mindent egy helyen beszerezhet és milliókat spórolhat meg, ha itt vásárol!

Gyógyászati és kereskedelmi **Dobozok,** minden változatban készíthető DAVIDHAZY KALMAN könyvkötés és dobozgyár r.-i.-nál, DEBRECZEN, FÜVESZKERT-U. 5.

„ISTVÁN KIRÁLY” SZÁLLODA

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 8.

Budapest legelsőrendű, modern berendezésű **családi szállója.**

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift, stb. — A Nyugati pályaudvar közepében, a Keleti pályaudvartól a 46, 1, 38. és 15. számú villamosokkal pár perc alatt közelíthető meg. o—o—o—o

Építő mester urak figyelmébe!

Homokot

korlátlan mennyiségben saját föl-
demről és igámmal köbméter-
számra 50.000 K-ért

szállítok.

Téglát, vagy bármínemű fuvarozást is jutányos áron vállalok.
Megrendelni lehet: Sámson-utca 8.
Árpád-tér. (VETÉSSY-NÉL.)

TITONELLI MIKLÓS

**Kőfaragó-mester
WESSELÉNYI-TÉR 10.**

Elvállal: mindenféle síremlé-
kek, sírboltok, hősi emlékek,
épület munkáknak műköből
és termésköböl való elke-
szítését. Árak legjutá-
nyosabbak. Kész sír-
kövek telepemen
:- kaphatók. :-

**IGY NÉZ KI
A VALÓDI**

FEDOL

BORAX SZAPPAN

KALAPOK férfiaknak velour és filzből FRANK EDENBÉL megválasztás mellett.

TAPOLCZA

gyógyfürdő

(Miskolc mellett.)

Csodás gyógyvize és kies fekvése miatt a leg-
élvezetesebb és legalkal-
masabb pünkösdi kirán-
dulásra hol modern szálló
és a legjobb konyha áll
rendelkezésre.

Strand-uszodája
az országban a legna-
gyobb és legmodernebb.

Gyógyvizének rádium
és szénsav tartalma a
tudományegyetem rá-
diumállomása megállá-
pítása szerint a legna-
gyobb az országban és
Gastein vizével azonos.
Gyönyörű osonakázdó, villan-
világítás, vízvezeték.

Apró hirdetések.

Levelézés.

Férfihezmenne
jó nevelésű leány olv biz-
tos megélhet. esetleg
özvegy emberhez aki bor-
dog családi életre vágyik
Csak teljes című és kom-
oly levelekre válaszolok
"Jó szív" jellegre a
kiadóba 7281

Ajánlat.

Egy pár
cinos talpas férfi 30.000
Női 25.000. Fábán. Rák-
óczi 71. 5250

Egy pár
cinos fejelés feltalpaló
Férfi 100.000. nő 90.000.
Fábán. Rákóczi 71. 6251

Nem fog ön
csalódni mert csak (sz-
ezerkerona előleg szüksé-
ges és a következő olesó
áron előrendő boxból és
anyaból készítem:
Férfi egész 200.000
Női fél 180.000
Fábán. Rákóczi-utca 71.
Étvös uca sarok 6249

Gazdálkodók!
egy pár férfi box eszima
mérték után 400 ezer ko-
rona. Fábán. Rákóczi u.
71 szám. Étvös uca sa-
rok. 7154

Bádög hordók
amelyekben festék volt.
öt tíz és 50 literes nagy-
ságban olesón kaphatók.
Cím a kiadóhivatalban.

Feszmerőket.
deleigvuitokat evárt ja-
vit. Bosch mágneses ösz-
szes tartozékai gyári ár-
ban beszerezhetők. Föld-
vári Debreceni Első Elek-
trotechnikai gyárában —
Széchenyi utca 55. sz.
Telefon 168. sz. 7

Ülőszékek
különléte. amíg a kész-
let tart. kapható a kiadó
hivatalban. Kossuth uca
3 szám. I. emelet. x

Szerény
igényű egyszerű közép-
koru magános nő kis csa-
ládnl igazi otthonra ta-
lál. Tócskerti. István ut
15. szám. 7336

Családtaként
elmenne idősebb ház-
snához vagy kisebb csa-
ládhoz jó nevelésű árva
leány. esetleg örökbe is
helyben vagy vidékre.
"megkresés" árva" jel-
gére a kiadóba. 7770

Egy
szoba. konyha külön
pad. fűskamara pince
b-terral átadó. Cím a
kiadóban. 7784

Bérbeadó
220 holdas tanvás. fe-
kete föld 12 évre. Az évi
bér holdanként 33 kiló
búza a birtok átvehető
összel van kisebb bérlet
is. Pataky. Csapó uca
19. keresztút. 7897

Egy
szoba. konyha kidó. Cím
a kiadóban. 7793

Pénzt
háza. földre. törlesztés
is. közvetit olesó kama-
tut a Pataky iroda.
Csapó uca 19. kereszt-
út. 7796

Lakás!
Többször "Modern" —
négy szobás fürdő szo-
bás 1-2-3 szobás la-
kások azonnal átadók.
Pataky iroda. Csapó-u.
19. 7795

Uccai
bútorozott szoba július
1-re kiadó. Darabos uca
9. 7787

Frohnerban
moslék kapható. 7792

Kiadó
uccai különbejárattú bú-
torozott lakás. július 1-
re. Darabos uca 27. sz.
Erdeklődni Péterfia 65
7788

Kiadó
az Ondódon Kádár dül-
lőben haszonbárbe 25
kath. hold tanvás föld.
Erdeklődni Péterfia uca
65. 7789

Kiadó
egy bútorozott szoba. —
konyha speiz. Nyil uca
111 szám. 7785

Zongorázn
tanítok jutánvos díjazás
mellett. hához járok. le-
vélni hívásra jövök.
lkáson is tanítok. Cím
a kiadóban. 7786

Termelők!
Mindentele gvüölcsöt,
fr ss főzeléket veszünk.
Kisebb-nagyobb mennyi-
ségben. Csapó 21. pincé-
ben. 7766

Üzves
fiu tanulónak felvétetik
fizetéssel Springer József
könyv. papír. iradacik-
kek és fényképészti szak-
üzletébe. 7771

Szegédányok
felvétetnek Kohn Sarolta
divattermben. Piao u.
58. I em 7791

Intelligens
német kisasszony délelött
vagy délutáni pár óra-
társalgásra azonnal fel-
vétetik. Cím Ferenc Jö-
zsef-út 26 szám. III. em
16 ajtó. 7791

Kiszolglni
két üzves leányt fölvesz
Krausz kézimunka üzlet.
7800

Eladás.

Eladó
egy vasroló. ávegaitó-
vni és egy 7-es eke tali-
cával. Cím Sámsoni-út
19 szám. v

Íróasztal
vadonatú eladó. Csapó
uca 10 az udvarban. 9

Férfiöltő
legkitünőbb állapotban
eladó. Csapó uca 10. az
udvarban. 8

Házhelyek
eladók kitünő helye-
kedvező fizetési felvete-
lekkel. Luther uca 18.
7754

Antik ágy
Barok és különböző há-
lók lőszórmatracok fest-
mények. gardarob tük-
rök meglepő olesón el-
adatik. Széchenyi 6. 7795

Eladó
egy teljesen új adómen-
tes ház. egy szoba. —
konyha kamara. továbbá
egy másik új adómentes
ház két szobás lakással
mirdkettőbe azonnal be-
költözni lehet a Mester
uca végén a vasöntőde
mellett van. Ugvancsak
eladó a város alatt 5
-magyar holdas tanvás-
föld azonnal beköltözhe-
tő két szobás lakással
továbbá egy egriovas
igázzsekér. egriovas kis
stráfszekér és egy kis
kézi stráfszekér és 20.000
darab ócska jó téglá. —
Ertekezni Gazdák Bankja
Kossuth uca 17. 7783

Kereslet.

Aranyat.
ezüstöt. briliánsat. ha-
misfogakat vess. Steiner
Mihály. Hatvan-u. 2
szám. I. em. 7

Termelők!
Mindenféle gvüölcsöt
friss főzeléket veszünk.
Kisebb-nagyobb mennyi-
ségben. Csapó 21. pincé-
ben. 7765

Fehérnemű
varrónők munkakönyvvel
felvétetnek. Széchenyi u.
30. keresztút. Lo-
sonczi. 7799

Uj! Hölgyek figyelmébe! Uj!

Női kalapok nagy választékban érkeznek a legszebb, leg-
újabb modellek, gyári áron a Lipocsi
Szőrmeház újonnan berendezett

női kalap osztályában.

Szörme árak mélyen lezállított áron! Bika-szálloda bérház, mozi
bejáratnál. Viszonteladónak árengedmény!

Püspöki Uradalmi Bérpince R.-T., Vác.

**Palackozott és hordós fajborai
általános feltűnést keltenek és
a legjobb hírnévnek örvendenek.**

Kapható:
palackonként, minden fűszerüzletben.

Nagyban:
Trigárszky Emilnél, Debrecen.
Hunyadi-utca 13. Telefon: 158.

**Gazdasági kocsik,
Luxus hintók,
Javitások.**
Riesz Henrik
kocsigyár, Debrecen.

ALAPITATOTT: 1878.

Hirdetmény.

Alulírott pénzügyintézetek értesítik betevőiket, hogy további intézke-
désig úgy folyószámlára, mint betéti könyvecskén elhelyezett összegek
után folyó évi július hó elsejétől kezdődőleg

1	lára szóló betéteknél	10%
2	1 havi lekötéssel	11%
3	" "	12%
4	" "	13%

maximális kamatot fognak téríteni.
A betétkamatadót az intézetek viselik.
Debrecen, 1925. június hó 16-án.

Alföldi Takarékpénztár R.-T.
Általános Fergalmi Bank R.-T.
Debreceni Első Takarékpénztár
Debreceni Hitelbank R.-T.
Angol-Magyar Bank Debreceni Fiókja.
Belvárosi Takarékpénztár Debreceni Fiók.
Magyar Általános Takarékpénztár Debreceni Fiókja.
Nemzeti Hitelintézet R.-T. Debreceni Fiókja.